

Sundheds- og Ældreministeriet

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Sundheds- og Ældreudvalget, Christiansborg, lokale S-092, den 22. februar 2018 kl. 16.00]

Tale til samrådsspørgsmål AS og AT vedr. afbureaukratisering

Samrådsspørgsmål AS og AT er stillet af Astrid Krag (S) og Jeppe Jakobsen (DF).

Samrådsspørgsmål AS:

Ministeren bedes oplyse, hvilke perspektiver ministeren i dag ser i forhold til at frigøre medarbejdernes tid til de ældre i lyset af anbefalingerne fra task forcen for afbureaukratisering i ældreplejen.

Samrådsspørgsmål AT:

Ministeren bedes oplyse, hvad resultatet af task forcen for afbureaukratisering i ældreplejens arbejde betyder for ministerens opfattelse af, hvad væksten i det offentlige forbrug skal være fremover, for at velfærden for de ældre ikke udhules i takt med, at der bliver flere ældre.

Tak til spørgerne for invitationen til samråd her i dag.

Samrådsspørgsmålene handler om de anbefalinger, der er kommet ud af arbejdet med forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen. Et arbejde, som jeg i december 2016 igangsatte sammen med KL, og som der blev afrapporteret fra her den 11. januar i år.

Der er stillet to samrådsspørgsmål, spørgsmål AS og AT, som jeg vil besvare samlet i dag.

I spørgsmål AS spørges til, hvilke perspektiver jeg, på baggrund af anbefalingerne, ser i forhold til at frigøre medarbejderne i ældreplejens tid.

Afbureaukratisering er en vigtig dagsorden for mig og for regeringen, og jeg er derfor også glad for, at vi nu har fået resultaterne af det fælles arbejde, som jeg og KL satte i gang.

Jeg har tidligere i dag har haft mulighed for at drøfte anbefalingerne med formanden for KL's Social- og Sundhedsudvalg, Thomas Adelskov. Drøfte, hvordan vi tager anbefalingerne videre herfra. Rapporten er jo et fælles produkt, og derfor vil vi også samarbejde tæt om den videre opfølgning.

I rapporten er der i alt 14 anbefalinger, som på forskellige områder viser, at der er ting, som vi kan gøre nemmere og bedre.

- Der er bl.a. en anbefaling om at fjerne kravet om, at kommunerne hvert år skal udforme tilsynspolitikker for personlig og praktisk hjælp til borgere i eget hjem.
- Der er også en anbefaling om at lave et "fast track", så bl.a. plejehjem kan kontakte Styrelsen for Patientsikkerhed, hvis de er i tvivl om styrelsens bemærkninger i forbindelse med tilsyn. Formålet er at undgå overdokumentation på grund af tvivl om, hvad der skal dokumenteres.

- Anbefalingerne har også fokus på puljeadministrationen. Det anbefales blandt andet, at der sikres tydeligere kommunikation af statslige og kommunale revisorers krav til dokumentation i forbindelse med puljer.
- Det anbefales også, at dokumentationen af utilsigtede hændelser skal gøres nemmere ved samlerrapportering. Et pilotprojekt har nemlig vist, at denne fremgangsmåde både sparer medarbejdernes tid og samtidig får skabt synlighed og åbenhed omkring registrering og fokus på kvaliteten i plejen.

Og det drejer sig ikke om få hændelser. Kommunale medarbejdere rapporterer ca. 120.000 utilsigtede hændelser årligt, og de to hændelser [”medicin ikke givet” og ”fald”], som har indgået i pilotprojektet, vil svare til knap halvdelen af de tilfælde. Det vil sige ca. 60.000 tilfælde, som medarbejderne kan indrapportere på en mere hensigtsmæssig måde.

Jeg har bare nævnt nogle af anbefalingerne her, og jeg synes bestemt, at der er noget at gå videre med. Thomas Adelskov og jeg er, efter vores møde i dag, enige om at følge op på alle anbefalingerne, herunder samlerapporteringen på utilsigtede hændelser, kravet om udarbejdelse af tilsynspolitik og puljebureaukratiet.

Derudover er vi enige om, at vi skal udarbejde en fælles plan for opfølgningen på anbefalingerne, der skal fastlægge processen og ansvaret for de forskellige elementer i opfølgningen, sådan at vi kan få ført anbefalingerne ud i livet.

I det arbejde der venter os, vil vi selvfølgelig huske på, at mange ældre *er* meget syge og *har* brug for en omfattende og koordineret indsats. Og at en del dokumentation *er* derfor helt nødvendig og vigtig for at sikre den rette pleje og behandling.

Vi skal derfor også kigge på, hvordan vi kan hjælpe med at gøre dokumentationsopgaven så enkel som muligt. Borgerne skal selvfølgelig ikke afgive de samme oplysninger flere gange, ligesom medarbejderne ikke skal bruge tid på at dokumentere oplysninger, som de allerede burde have ved hånden.

Og derudover skal vi have skabt en dokumentationskultur, hvor medarbejderne tilbringer så meget tid som muligt sammen med de ældre. Også når de dokumenterer.

***

Jeg synes faktisk, at min og regeringens ambition om at fjerne unødvendige regler og krav, der står i vejen for, at medarbejderne i ældreplejen bruger deres dyrebare tid bedst muligt, er helt nødvendig.

Dermed ikke sagt, at afbureaukratisering og regelforenkling kan løse alle udfordringerne i ældreplejen.

Afbureaukratisering er ikke nogen nem opgave, og jeg er helt klar over, at den her regering ikke er den første, der forsøger at løse den. Men derfor mener jeg ikke, at vi skal give op.

Vi gør i regeringen et ærligt forsøg på at undersøge alle de hjørner og vinkler, der kan stjæle medarbejdernes tid. Og vi er ikke færdige med det arbejde.

For selvfølgelig skal vi afbureaukratisere så meget, som vi overhovedet kan, så medarbejderne bruger deres tid mest fornuftigt, ikke overdokumenterer og har rum til at lade den sunde fornuft styre og deres faglighed komme i spil.

- Over de næste måneder vil vi, i regi af Sammenhængsreformen, blandt andet præsentere resultaterne af kulegravningen på ældreområdet.
- En kulegravning, der bl.a. vil kortlægge plejemedarbejdernes arbejdsdag og tidsanvendelse på konkrete opgaver, herunder tidsforbruget på dokumentation og proceskrav samt den reelle tid, der bruges hos borgerne.
- Regeringen har også igangsat arbejdet med frikommuneforsøg og en udvidet udfordringsret.

- Og i arbejdsprogrammet for Sammenhængsreformen lægger vi op til et nyt forsøg med friinstitutioner, der skal give blandt andet plejehjem mulighed for at blive fritaget fra statslig og kommunal regulering. Så kvaliteten i opgaveløsningen kan styrkes i dagligdagen, og så de kan få mere tid til kerneopgaven.

Rapporten om forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen er derfor kun første skridt på vejen. Regeringen vil fortsat have fokus på afbureaukratisering og bedre styring i ældreplejen og i resten af den offentlige sektor.

***

Nu vil jeg gå videre til at besvare spørgsmål AT, hvor der, i lyset af resultaterne af rapporten, spørges til min opfattelse af, hvad væksten i det offentlige forbrug skal være fremover i forhold til det voksende antal ældre.

I det spørgsmål ligger der en indirekte præmis om, at jeg skulle have fået en ny opfattelse af økonomien på ældreområdet på baggrund af rapporten. Men det er altså ikke tilfældet.

Regeringspartierne har, sammen med Dansk Folkeparti, de seneste år prioriteret ældreområdet højt.

Jeg har været ældreminister i lidt mere end et år. I den tid har vi, med en ambitiøs satspuljeaftale og finanslov, samlet afsat ca. 3 mia. kr. over de næste fire år til ældreområdet. Heraf er de fleste midler varige, og skal sikre bedre bemanning i ældreplejen. Kommunerne får bl.a. fast en halv mia. kr. årligt fra 2018 og frem til at ansætte flere medarbejdere på plejehjemmene og i hjemmeplejen.

Det er op til kommunerne at vurdere, hvor behovet for ekstra medarbejdere er størst og hvilke kompetencer, der er behov for lokalt. Mit ønske er, at de ældre vil mærke, at der er lidt mere tid til nærhed, pleje og omsorg, og at medarbejderne vil opleve bedre arbejdsvilkår.

I finanslovsaftalerne for 2016 og 2017 var der også betydelige aftryk på ældreområdet. For eksempel afsatte regeringspartierne, sammen med Dansk Folkeparti, 1 mia. kr. årligt til en mere værdig ældrepleje i finansloven for 2016.

Nye tal viser, at næsten hele milliarder planlægges brugt på flere medarbejdere i 2018. Faktisk er andelen af penge til lønudgifter steget fra år til år. I 2018 bruger kommunerne 89 pct. af pengene til lønkroner. Sidste år var tallet 86 pct.

Det synes jeg, er meget positivt, for der er ingen tvivl om, at medarbejderne i ældreplejen er omdrejningspunktet for den gode og værdige pleje og omsorg.

Initiativerne som regeringen har taget er også udtryk for, at ældreområdet har høj prioritet.

Løftet på ældreområdet afspejler blandt andet, at der er kommet flere ældre.

Men det er jo ikke sådan, at alle ældre medfører nøjagtigt de samme udgifter. Og det vil det heller ikke være fremover bl.a. pga.:

- Et øget fokus på rehabilitering, så ældre i højere grad kan blive selvhjulpne.

- Udviklingen af ny velfærdsteknologi, der kan hjælpe med at effektivisere plejen.
- Og at kommunerne hele tiden udvikler nye måder at skabe god ældrepleje på, som betyder, at pengene kan bruges bedre.

***

Afslutningsvis vil jeg gerne sige, at det er vigtigt for mig – og for regeringen i det hele taget – at vi skaber nogle gode rammer for den hjælp og pleje, som vores ældre borgere modtager.

Jeg er derfor også stolt over alle de initiativer, som vi allerede har igangsat. Og regeringen vil naturligvis følge udviklingen på ældreområdet tæt med henblik på at sikre, at ældre også fremover oplever værdighed og selvbestemmelse i plejen.